

ASBEST

INVENTARISATIE VOORAF VOORKOMT PROBLEMEN ACHTERAF

Asbestverwijdering is een heikel onderwerp dat de bouwplaats hard kan treffen: in kosten, in reputatieschade en in het vrijkomen van asbest, zelfs na oplevering. Asbestsaneringsbedrijven krijgen vaak de zwarte piet toegespeeld terwijl het ook de verantwoordelijkheid van opdrachtgevers en andere ketenpartijen is. Goede voorbereiding kan problemen en kosten nadien sterk verminderen.

Horyon voert op dit moment de asbestsanering van de voormalige energiecentrale Strijp-T in Eindhoven uit; één van de grootste saneringsprojecten van dit moment in Nederland.

Asbest, vroeger verkocht als brandvertrager en isolatiemateriaal en breeduit toegepast als dakbedekking, ligt tegenwoordig onder het vergrootglas van de media. Vaak duiken foto's op van mannen in pakken, tegenwoordig ook na brand. Mocht er een voorbijganger in beeld komen die met boodschappen langs door een saneringsgebied loopt, dan is enige borging van veiligheid al helemaal niet meer uit te leggen. Daarom werken betrouwbare saneerders in dit soort situaties ook niet met afzetlinten maar met deugdelijke hekken. De saneringslocatie zal goed moeten worden afgezet.

Vertrouwen

'Naming and shaming' is de geijkte methode van Inspectie SZW om malafide saneerders aan te pakken. Het opleggen van zware boetes zodra saneerders de fout ingaan is inmiddels dagelijkse praktijk. Maar dat is slechts een deel van het verhaal. Zowel opdrachtgevers als uitvoerende partijen hebben weinig vertrouwen meer in elkaar. Ondertussen worden sanering- en sloopbedrijven langzamerhand moe van hun slechte imago dat bijna dagelijks in de media valt waar te nemen.

Bouwend Nederland neemt het daarom voor de bonafide asbestbedrijven op. "Deze bedrijven vallen meestal ook onder de bouw-cao en zijn een integraal onderdeel van de bouwketen", zegt Bouwend Nederland bestuurder Teus de Wit.

Jan Horyon

"We hebben groot respect voor de inspanningen die bonafide bedrijven zich getroosten. Net als hen wil Bouwend Nederland een veilige bouwsector waarin asbest veilig wordt uitgebannen. Dat kan alleen wanneer de asbestsector nog transparanter wordt. Bouwend Nederland is daarom op zoek naar ketenpartners die dat ook willen", zegt hij uitnodigend. "Maar het asbest collectief moet nu echt gaan veranderen: onafhankelijker en met zelfkritiek."

Saneringsplan

Verwijdering van asbest is momenteel omgeven met een heel scala aan regels en wetten. Helaas komt het nog vaak voor dat marktpartijen uitsluitend hun eigen inbreng verdienen. Veilige en efficiënte asbestverwijdering staat niet altijd helemaal bovenaan hun prioriteitenlijstje. Volgens bonafide saneringsbedrijven is het dan ook niet terecht dat ze bij aanzienlijke kostenoverschrijdingen door sommige opdrachtgevers als zondebok worden weggezet.

"Volgens het Arbobesluit en de Arbowet heeft de opdrachtgever de verplichting om deugdelijke relevante informatie aan de saneerder te verstrekken", zegt Jan Horyon, directeur van het gelijknamige asbestsaneringsbedrijf. Het asbestinventarisatie rapport is daar een onderdeel van. "Sturen op basis van prijs en het risicovol aannemen is 'killing', zowel voor de opdrachtgever als opdrachtnemer. Bij onprofessionele saneringen kan het zomaar gebeuren dat er na oplevering tóch nog asbest geconstateerd wordt en dat zodoende de gevolgcosten een veelvoud zullen bedragen."

Een goede sanering begint met het aantrekken van de juiste marktpartijen, die informatie krijgen op basis van feiten. Misschien moet je als opdrachtgever zelfs een saneringsplan eisen, nog voordat dit tot gunning leidt. Weliswaar leidt dit niet altijd tot opdracht voor alle inschrijvende partijen maar zodra het project van start gaat, kan elke partij zich wel beter in andermans situatie verplaatsen en krijgt men ook beter inzicht in de kwaliteit van het saneringsproces en haar impact op de omgeving. 'Voorkomen is beter dan genezen' gaat al helemaal voor asbest op. Bovendien vermindert een goede sanering de risico's, problemen en kosten achteraf. <

Verbod asbest

Zolang het niet be- of verwerkt wordt, is asbest, in vaste vorm grotendeels onschadelijk. Denk hierbij bijvoorbeeld aan hecht-gebonden platen. Problemen beginnen pas wanneer de microscopische vezels in de lucht terecht komen. Dan veroorzaakt het goedje een dodelijke ziekte, vergelijkbaar met radioactieve straling. De zogenoemde 'incubatieperiode' voor asbest ligt tussen tien en veertig jaar. In ons land overlijden jaarlijks ruim duizend mensen aan de kanker-verterverker, veelal arbeidsgerelateerd. Het is dus niet zonder reden dat de overheid begin maart 2015 een verbod op asbesthoudende daken vanaf 2024 heeft ingesteld en dat er steeds strenger wordt getoetst op asbestverwijdering, ook bij opdrachtgevers die eveneens stevige boetes kunnen krijgen. Bouwend Nederland bepleit om samen met het ministerie van SZW duidelijke regels op te stellen zodat aannemers ook op een veilige wijze 'eenvoudig' asbest kunnen verwijderen.

